

PISA-2018: УКРАЇНА В ЦЕНТРИ УВАГИ

24

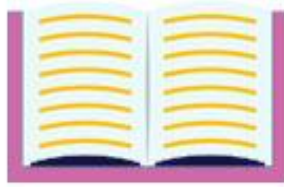
Хто є жертвами булінгу
в закладах освіти?

КВІТЕНЬ 2023

- Як часто 15-річне учнівство стикається із цькуванням, залякуванням чи агресивним переслідуванням у закладах освіти?
- Хто з учнівства частіше повідомляє про випадки булінгу?
- Чи впливає булінг на навчальну успішність учнівства?

Наскільки безпечно почувають себе українські 15-річні учні в закладах освіти? Чи однаково часто стикаються з випадками цькування хлопці та дівчата? Чи учні з низькими соціально-економічним статусом більш часто потерпають від знущань з боку своїх однолітків?

ДАНІ PISA-2018:

- Більше 25% учнів повідомили, що за останні 12 місяців до часу проведення дослідження (квітень—травень 2018 р.) вони хоча б один раз ставали жертвами цькування у своїх закладах освіти з боку інших учнів.
- Хлопці частіше стикалися з випадками цькування (31%), ніж дівчата (20%).
- Підлітки з гіршими соціально-економічними передумовами частіше потерпали від цькування, ніж інші, але різниця ні є істотною: жертвами булінгу з однаковою ймовірністю можуть бути як забезпечені, так і незабезпечені учні.
- Цькування більше поширене серед 15-річних українських підлітків, які повідомили, що не відчують своєї приналежності до закладу освіти, рідше переживають позитивні емоції, мають більш упереджене ставлення до співпраці, а також серед тих, хто навчається в закладі з гіршим дисциплінарним кліматом.
- Успішність за всіма галузями PISA (читання, математика, природничо-наукові дисципліни) краща в тих учнів, які не стикалися з випадками булінгу. Середнє значення оцінки із читання в балах PISA тих учнів, які зазнали цькування, зменшується на 14 балів, а після врахування соціально-економічного статусу — на 12 балів.
- Тип закладу освіти й місцевість, де розташований заклад, істотно не впливають на частотність проявів булінгу.
- У середньому 80% українських учнів погодилися з тим, що цькування та залякування – це погано й що вони готові стати на захист тих, хто потерпає від булінгу.

НАСКІЛЬКИ БУЛІНГ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ Є СЕРЙОЗНОЮ ПРОБЛЕМОЮ ДЛЯ УЧНІВСТВА?

ЦЬКУВАННЯ Є ЗНАЧНОЮ ПРОБЛЕМОЮ ДЛЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА БАГАТЬОХ КРАЇН. ДЛЯ БОРТЬБИ ІЗ ЦИМ НЕГАТИВНИМ ЯВИЩЕМ НЕОБХІДНІ СИСТЕМНІ ЗАХОДИ

Люди загалом і підлітки зокрема прагнуть міцних соціальних зв'язків і цінують прийняття, турботу та підтримку з боку інших. Учні, які відчують себе частиною шкільної спільноти, швидше за все, досягнуть кращих успіхів у навчанні й будуть більш мотивованими. Вони також менш схильні до ризикованої та антисоціальної поведінки.

У дослідженні PISA-2018¹ учням було запропоновано питання щодо того, чи почувають вони себе аутсайдерами в школі, чи легко заводять друзів, чи відчують приналежність до свого закладу освіти чи, навпаки, почуваються самотніми в ньому. Оскільки школа є основним середовищем для соціальних взаємодій 15-річних підлітків, ці суб'єктивні оцінки показують, чи здатні системи освіти сприяти добробуту учнівства.

Окрему увагу в дослідженні PISA було приділено саме булінгу (цькуванню). Булінг у школі може торкнутися будь-якого школяра в будь-якій країні. Така насильницька поведінка може мати серйозні фізичні та емоційні довгострокові наслідки для учнів, тому вчителі, батьки, політики та засоби масової інформації все частіше привертають увагу до булінгу та намагаються знайти способи боротьби із цим негативним явищем.

Булінг (від англ. *bullying*) – цькування, залякування, агресивне переслідування одного з членів колективу з боку інших представників колективу. Така поведінка має на меті самоствердитися за рахунок когось, підпорядкувати іншого / іншу своїм інтересам або заслужити собі загальний авторитет. Булінг може чинитися безпосередньо шляхом фізичного (побиття) або вербального (обзивання або глузування) насильства. Реляційне цькування стосується явища соціального відчуження учнівства, коли деяких дітей ігнорують, виключають з ігор чи вечірок або коли учні стають жертвами пліток та інших форм публічного приниження та ганьби. Оскільки підлітки все частіше використовують електронні засоби зв'язку, кібербулінг став новою формою агресії, яка здійснюється за допомогою цифрових пристроїв та онлайн-інструментів, зокрема мобільних телефонів і соціальних мереж. Залякування, як правило, часто трапляється в перехідний період життя дітей і підлітків, коли вони з'ясовують, куди приєднатися серед нових груп однолітків.

З 2015 року PISA опитувала учнів про їхній досвід поведінки, пов'язаної з булінгом у школі, і вимірювала три різні типи булінгу: фізичний, вербальний і реляційний. У PISA-2018 учнів також запитували, як часто («ніколи або майже ніколи», «кілька разів на рік», «кілька разів на місяць», «раз на тиждень або частіше») протягом 12 місяців до тестування PISA вони мали досвід залякування чи цькування на свою адресу в закладі освіти або в соцмережах. Також було запропоновано запитання, які стосувалися ставлення учнів до булінгу: чи погоджуються вони з тим, що залякування та цькування інших учнів – це погано і що допомагати учням, які не можуть себе захистити, – це добре.

Дані PISA-2018 свідчать, що в більшості країн-учасниць учні, які часто зазнавали булінгу, частіше відчують сум, страх і незадоволення життям, ніж ті їхні однолітки, які не часто стикалися з проявами цькування. Учні, які зазнають булінгу, мають гірші результати в навчанні, менше відчують свою приналежність до закладу освіти та повідомляють про гірший дисциплінарний клімат у своєму закладі освіти.

¹ OECD (2019), PISA 2018 Results (Volume III): What School Life Means for Students' Lives, PISA, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/acd78851-en>.

НА ОСНОВІ ЧОГО РОБИМО ВИСНОВКИ?

ПИТАННЯ АНКЕТИ, ВІДПОВІДІ НА ЯКІ ВИКОРИСТАНО ДЛЯ АНАЛІЗУ

Питання ST038 з анкети учня / студента

Q77 Наскільки часто впродовж останніх 12 місяців із Вами у навчальному закладі траплялося щось з указанного нижче?

ST038 (Щось із цього могло відбуватися й у соціальних мережах.)
(Будь ласка, оберіть одну відповідь у кожному рядку.)

	Ніколи або майже ніколи	Кілька разів на рік	Кілька разів на місяць	Раз на тиждень і частіше
ST038Q03NA Інші учні / студенти свідомо мене ігнорували	☐	☐	☐	☐
ST038Q04NA Інші учні / студенти з мене глузували	☐	☐	☐	☐
ST038Q05NA Інші учні / студенти мені погрожували	☐	☐	☐	☐
ST038Q06NA Інші учні / студенти відбирали в мене мої речі або псували їх.	☐	☐	☐	☐
ST038Q07NA Інші учні / студенти давали мені стусанів або штовхали мене	☐	☐	☐	☐
ST038Q08NA Інші учні / студенти поширювали брудкі плітки про мене	☐	☐	☐	☐

Питання ST207 з анкети учня / студента

Q78 Наскільки Ви погоджуєтесь з поданими нижче твердженнями?

ST207 (Будь ласка, оберіть одну відповідь у кожному рядку.)

	Цілком не погоджуюся	Не погоджуюся	Погоджуюся	Цілком погоджуюся
ST207Q01NA Мене дратує, коли ніхто не захищає учнів / студентів, яких цькують	☐	☐	☐	☐
ST207Q02NA Допомогати учням / студентам, які не можуть себе захистити, – це добре	☐	☐	☐	☐
ST207Q03NA Стати одним із тих, хто цькує інших, – це погано	☐	☐	☐	☐
ST207Q04NA Мені неприємно бачити, як цькують інших учнів / студентів	☐	☐	☐	☐
ST207Q05NA Мені подобається, коли хтось стає на захист учнів / студентів, яких цькують	☐	☐	☐	☐

ІНДЕКСИ ТА ПОКАЗНИКИ, НА ОСНОВІ ЯКИХ ПРОВЕДЕНО ПОРІВНЯННЯ

Для оцінювання повідомлень від учнів, які зазнали булінгу, а також для порівняння цих даних в Україні з даними референтних країн², використовувався індекс булінгу та показник, який відображає частку учнів, які у своєму закладі освіти зазнали булінгу впродовж останніх 12 місяців до дня проведення опитування PISA-2018.

Індекс булінгу

На основі відповідей учнів на питання ST038 було побудовано **індекс булінгу** (BEINGBULLIED).

BEINGBULLIED-індекс: позитивні значення цього індексу вказують на те, що учні більше піддавалися цькуванню в закладах освіти, ніж у середньому учні з країн ОЕСР; негативні значення цього індексу вказують на те, що учні менше піддавалися цькуванню в закладах освіти, ніж у середньому учні в країнах ОЕСР.

Для визначення впливу проявів булінгу на результати успішності учнів у читанні за результатами PISA-2018 на основі індексу BEINGBULLIED було побудовано показник BEINGBULLIED01.

BEINGBULLIED01-показник: значення цього показника дорівнюють 0 і 1, що відповідає групам учнів, які зазначили, що ніколи чи майже ніколи не траплялися ситуації, які описано в запитанні ST038, чи, відповідно, ці ситуації виникали кілька разів на рік, місяць, тиждень. Оцінкою порогів класифікації для цього показника є значення 0,75 відповідно до статистичних розподілів відповідей учнів на запитання, які об'єднані в індекс BEINGBULLIED.

Для дослідження проявів булінгу у закладах освіти індекс булінгу проаналізовано з індексами, що докладно були розглянуті в 5-му³ та 20-му⁴ числах «PISA-2018: Україна в центрі уваги» та в «Національному звіті за результатами міжнародного дослідження якості освіти PISA-2018»⁵:

1. **Індекс приналежності до закладу освіти** (BELONG), який побудовано на основі відповідей учнів на питання анкети ST034;
2. **Індекс ставлення учнів до співпраці в закладі освіти** (PERCOOP), який побудовано на основі відповідей учнів на питання анкети ST206;
3. **Індекс дисциплінарного клімату** (DISCLIMA), який побудовано на основі відповідей учнів на питання анкети ST097;
4. **Індекс позитивних почуттів** (SWBP), який побудовано на основі відповідей на питання анкети ST186.

² Референтні країни — це країни, освітні характеристики й результати успішності 15-річних учнів яких узято для порівняння з аналогічними параметрами України. Вибір країн було проведено на підставі врахування подібності соціально-економічного становища цих країн із соціально-економічним становищем нашої країни або з огляду на їхню культурну чи історичну близькість до України. До переліку референтних країн увійшли: Білорусь, Грузія, Естонія, Молдова, Польща, Угорщина та Словацька Республіка. Серед них Естонія та Польща за результатами PISA-2018 мають найвищі результати із читання, математики й природничо-наукових дисциплін, а Грузія та Молдова — найнижчі. Різниця результатів із читання та природничо-наукових дисциплін між Україною, Білоруссю, Угорщиною та Словацькою Республікою не є статистично значущою, але в математиці українські учні менш успішні, ніж учні цих країн.

³ https://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2020/10/PISA-2018_UKRinFocus_5_September_2020.pdf

⁴ http://pisa.testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2021/12/PISA-2018_UKRin-Focus_20_December_2021.pdf

⁵ http://pisa.testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2019/12/PISA_2018_Report_UKR.pdf

ЯК ЧАСТО УЧНІ ПОТЕРПАЮТЬ ВІД ЦЬКУВАННЯ ТА ЗНУЩАНЬ З БОКУ ІНШИХ УЧНІВ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ?

ЯК УКРАЇНСЬКИ УЧНІ, ТАК І УЧНІ РЕФЕРЕНТНИХ КРАЇН-УЧАСНИЦЬ PISA МАЮТЬ ДОСВІД ПОВЕДІНКИ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З БУЛІНГОМ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

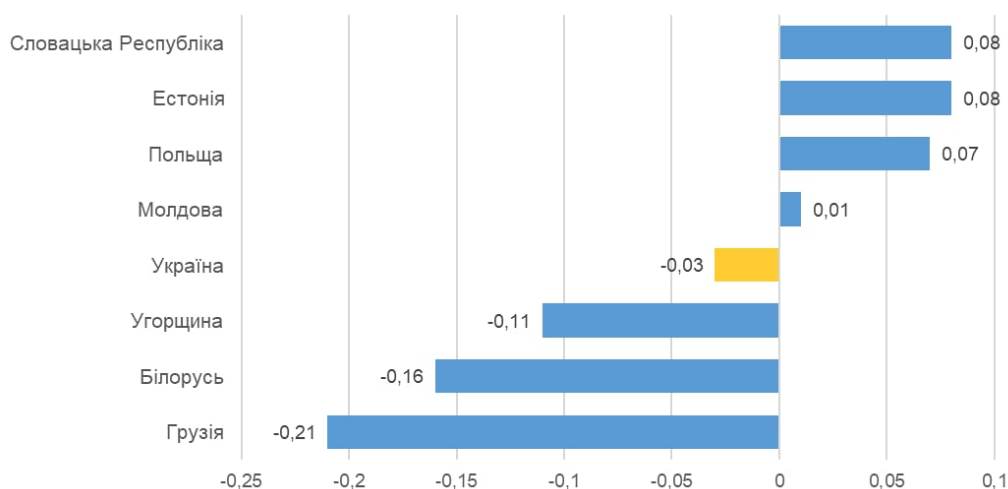
У середньому 30% 15-річних українських підлітків повідомили, що інші учні поширювали про них плітки, ігнорували їх або глузували з них; майже 20% учнів повідомили, що інші учні давали їм стусанів або штовхали їх, відбирали в них речі або псували їх і погрожували. Тобто загалом майже 25% українських учнів за останні 12 місяців зазнали вербального, фізичного або реляційного булінгу.

Наскільки часто впродовж останніх 12 місяців із Вами у навчальному закладі траплялося щось з указаного нижче?

Серед референтних країн більше зазнають цькування діти з таких країн, як Словачька Республіка, Естонія, Польща та Молдова. У цих країнах рівень булінгу ближчий до середнього рівня по країнах ОЕСР. В Україні також цей рівень наближується до середнього рівня в країнах ОЕСР, але дещо нижчий, натомість в Угорщині, Білорусі, Грузії індекс булінгу суттєво нижчий.

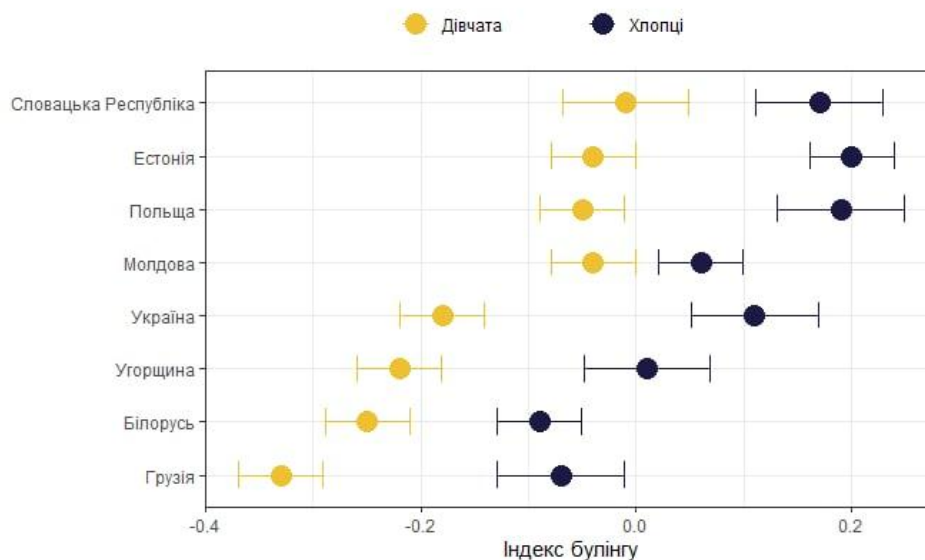
Індекс булінгу

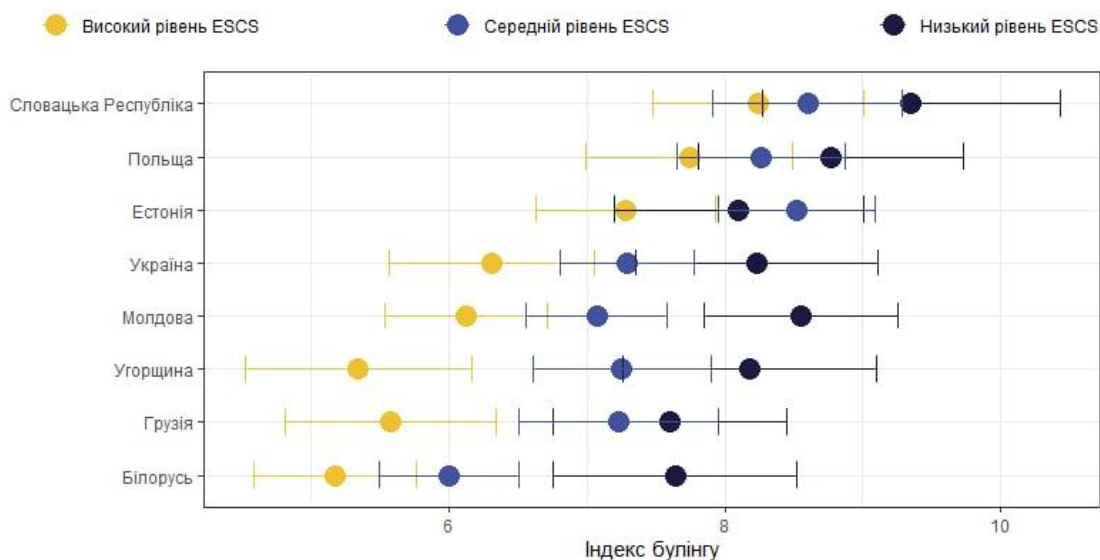
НАСКІЛЬКИ БУЛІНГ ПОШИРЕНИЙ СЕРЕД РІЗНИХ КАТЕГОРІЙ УЧНІВСТВА?

ХЛОПЦІ ТА УЧНІ З НИЗЬКИМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ СТАТУСОМ ЧАСТІШЕ СТИКАЮТЬСЯ З ПРОЯВАМИ БУЛІНГУ У СВОЇХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

В Україні та в усіх референтних країнах хлопці частіше повідомляють про те, що стикаються з проявами булінгу (істотна різниця між хлопцями й дівчатами спостерігається в усіх країнах).

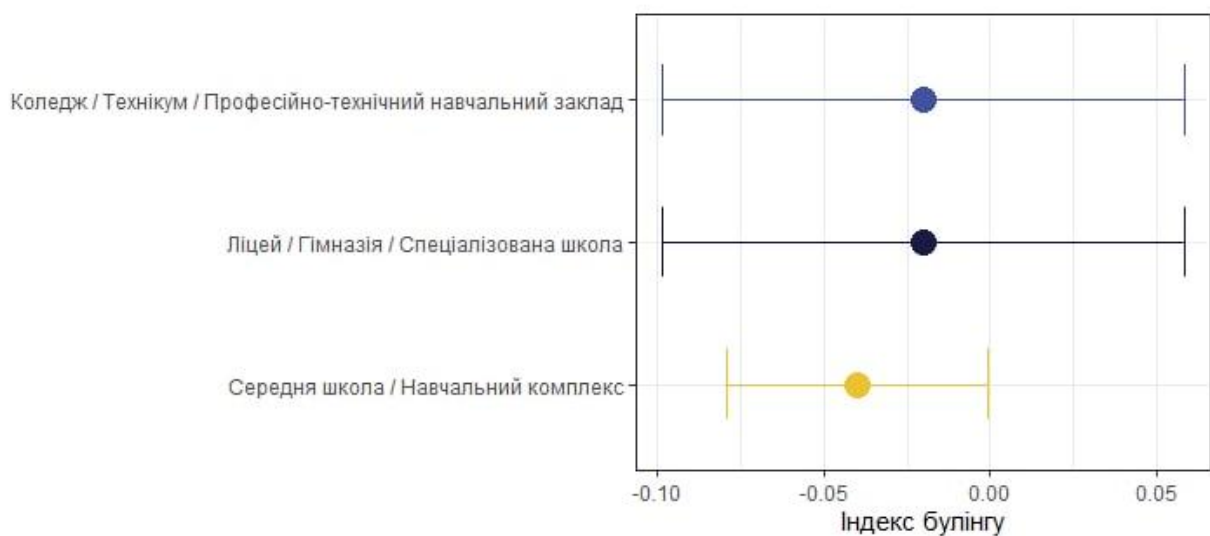
В Україні та більшості референтних країн учні з низьким соціально-економічним статусом частіше повідомляють про те, що стикаються у своїх закладах освіти з проявами булінгу, але ця різниця для більшості країн не є статистично значущою. Тобто як підлітки з низьким, так і підлітки з високим соціально-економічним статусом можуть стикатися з негативним ставленням до себе з боку своїх однолітків. Істотна різниця спостерігається між групами учнів низького та високого соціально-економічного статусів у тих країнах, які загалом мають більш низькі значення індексу (де менше в середньому учні повідомляють про булінг). Така ситуація спостерігається як в Україні, так і в Молдові, Угорщині, Грузії та Білорусі.

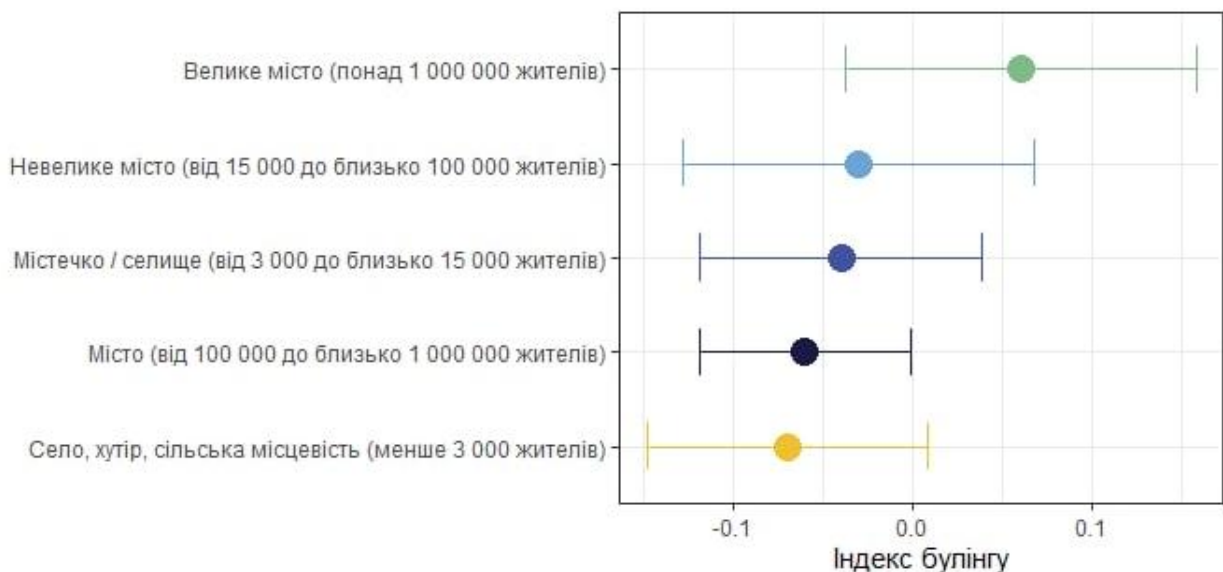
ЧИ ОДНАКОВО БУЛІНГ ПОШИРЕНИЙ У РІЗНИХ ТИПАХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ТА В РІЗНИХ МІСЦЕВОСТЯХ?

ТИП ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ТА МІСЦЕВІСТЬ, ДЕ РОЗТАШОВАНИЙ ЗАКЛАД ОСВІТИ, ІСТОТНО НЕ ВПЛИВАЮТЬ НА ПРОЯВИ БУЛІНГУ

Істотної різниці щодо прояву булінгу, за повідомленнями українського учнівства, яке навчається в різних закладах освіти, не спостерігається. У середньому від цькування чи інших проявів негативного до них ставлення з боку інших підлітки потерпають однаковою мірою.

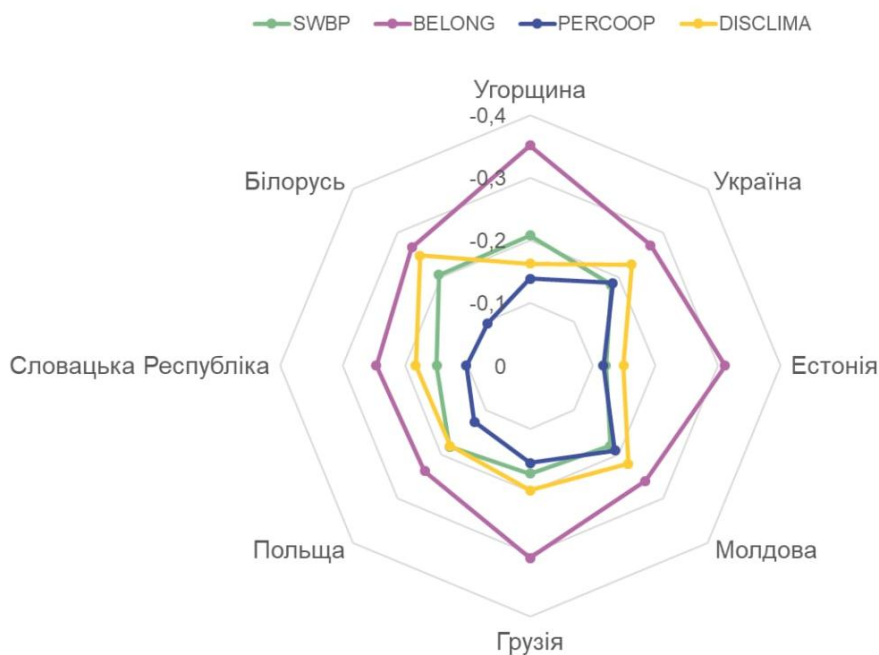
Учні, які навчаються в закладах освіти, розташованих у великих містах, частіше повідомляли про прояви булінгу з боку інших учнів, але істотної різниці все ж не спостерігається.

ЩО ВІДЧУВАЮТЬ УЧНІ, ЯКІ СТИКАЮТЬСЯ З БУЛІНГОМ У СВОЇХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ?

УЧНІ, ЯКІ СТИКАЮТЬСЯ З БУЛІНГОМ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ, РІДШЕ ВІДЧУВАЮТЬ ПОЗИТИВНІ ЕМОЦІЇ ТА СВОЮ ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ЗАКЛАДУ

Індекс булінгу (BEINGBULLIED) негативно корелює з індексом позитивних почуттів (SWBP), індексом дисциплінарного клімату (DISCLIMA), індексом ставлення учнів до співпраці в закладі освіти (PERCOOP) та індексом приналежності до закладу освіти (BELONG). Найбільший від'ємний кореляційний зв'язок (на рівні -0.25 – -0.35) проявляється саме з останнім індексом. Так, учні, які не відчують приналежності до закладу освіти, частіше повідомляють про випадки булінгу у своїх закладах, ніж ті, які відчують міцний зв'язок. Найвищі значення негативної кореляції спостерігаються в Угорщині (-0.35), Естонії (-0.31) та Грузії (-0.3). Також підлітки, які рідше відчують щастя, радість чи веселий настрій, частіше повідомляють про цькування в закладах освіти. В Україні, Угорщині, Молдові, Польщі та Білорусі цей зв'язок дещо сильніший (близький до -0.2), ніж в інших референтних країнах (-0.12 – -0.15). Учні, які навчаються в закладах освіти з низьким дисциплінарним кліматом, також частіше можуть ставати жертвами булінгу. В Україні, Молдові, Грузії, та Білорусі негативний зв'язок індексу булінгу з індексом дисциплінарного клімату вищий (-0.23 – -0.25), ніж в інших референтних країнах (-0.15 – -0.2). Менша від'ємна кореляція в Україні та референтних країнах спостерігається між індексом булінгу та індексом ставлення учнів до співпраці, тобто підлітки, навіть ті, які потерпають від булінгу, усе одно повідомляють про те, що хочуть співпрацювати з іншими учнями (кореляція лише на рівні -0.1 – -0.15). Але в Україні та Молдові негативна кореляція ближча до -0.2 . Загалом можна висувати, що учні, які відчують, що вони приналежні в той чи той спосіб до закладу освіти, які працюють у більш дисциплінованому, структурованому середовищі, де всі учні співпрацюють, будуть менше стикатися з проявами негативної поведінки з боку своїх однолітків.

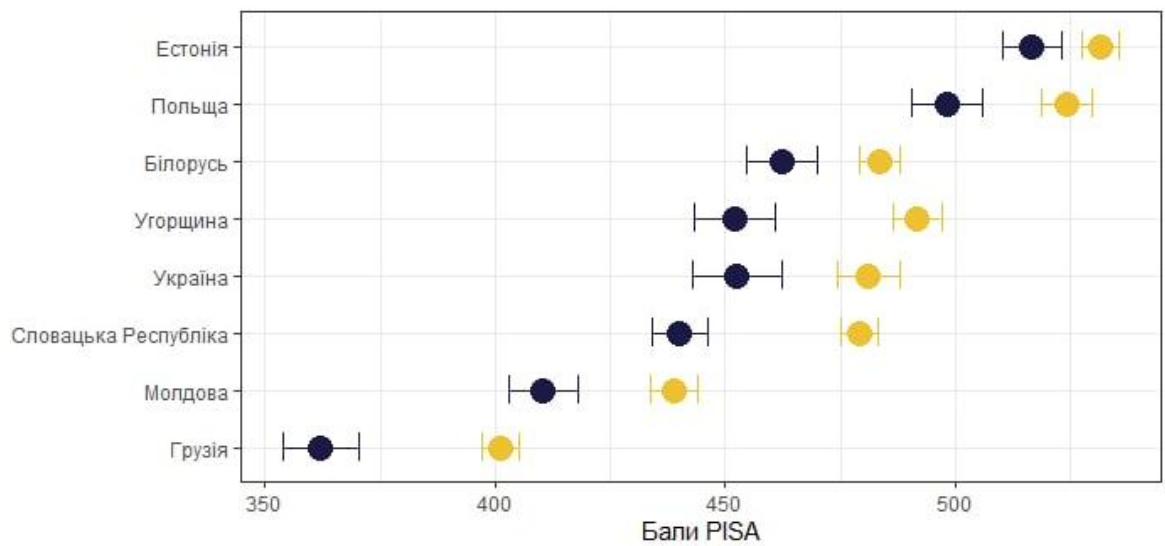

ЯК ВПЛИВАЄ БУЛІНГ НА НАВЧАЛЬНУ УСПІШНІСТЬ УЧНІВ?

**УЧНІ, ЯКІ ЧАСТІШЕ СТИКАЮТЬСЯ ЗІ
ЦЬКУВАННЯМ І ПРОЯВАМИ ОБРАЗЛИВОЇ
ПОВЕДІНКИ З БОКУ СВОЇХ ОДНОЛІТКІВ,
НАВЧАЮТЬСЯ ГІРШЕ ЗА ІНШИХ УЧНІВ**

В Україні та в усіх референтних країнах учні, які повідомили про те, що вони стикаються з випадками булінгу в закладах освіти, мають нижчий рівень навчальних досягнень із читання, ніж інші учні. Різниця є статистично істотною як для України, так і для всіх референтних країн.

- Учні, які повідомили що стикалися з випадками булінгу у закладах освіти
- Учні, які повідомили що не стикалися з випадками булінгу у закладах освіти

Різниця в балах PISA між рівнем успішності учнів із читання є досить вагомою навіть після врахування соціально-економічного статусу учнів. Так, найвища різниця в балах спостерігається в Угорщині, найнижча – в Естонії. В Україні, учні, які частіше стикалися з булінгом у закладах освіти, мають із читання майже на 15 балів гірший результат, порівняно з тими учнями, які повідомили, що рідше стикалися з булінгом. Після врахування соціально-економічного статусу різниця все одно становить 12 балів, що відповідає майже одному року навчання в закладі освіти.

Середня кількість балів на які зменшується / збільшується середня успішність учнів із читання у середньому за закладом освіти, якщо індекс булінгу у закладі освіти збільшується на одиницю

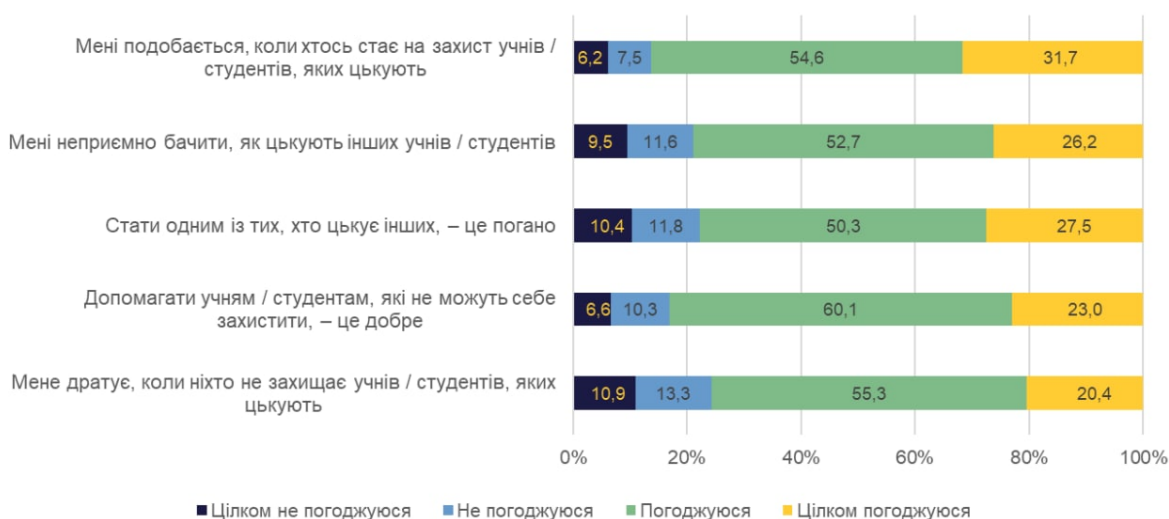

ЯК УЧНІ СТАВЛЯТЬСЯ ДО ЦЬКУВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ?

БІЛЬШІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ УЧНІВ ВИСЛОВИЛИ НЕГАТИВНЕ СТАВЛЕННЯ ДО БУЛІНГУ ТА ПОЗИТИВНЕ СТАВЛЕННЯ ДО ЗАХИСТУ ЖЕРТВ БУЛІНГУ

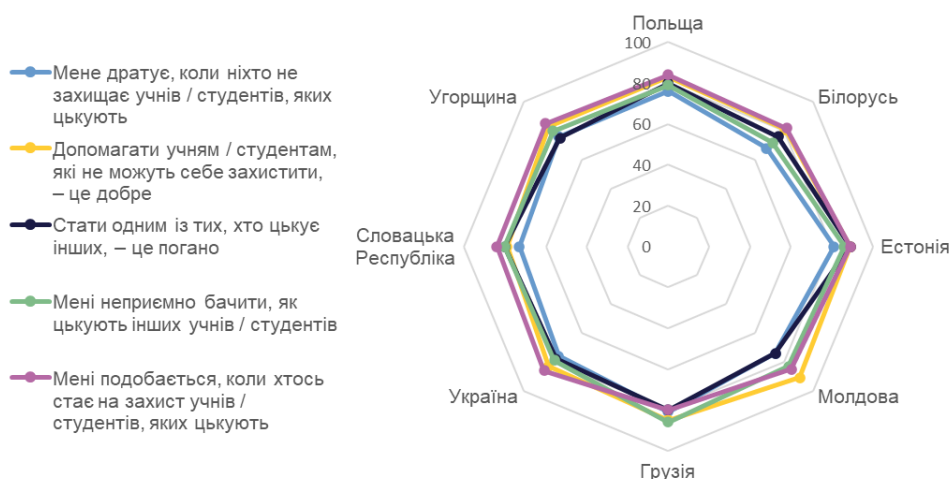
В Україні в середньому 80% підлітків ставляться негативно до цькування інших учнів і вважають, що треба захищати тих, хто стає жертвами булінгу. Так, із твердженням «Мені подобається, коли хтось стає на захист учнів, яких цькують» погодилося 86% учнів, із твердженням «Мені неприємно бачити, як цькують інших учнів» – 79% учнів, «Стати одним, хто цькує – це погано» – 78%, «Допомагати учням, які не зможуть себе захистити» – 83%, а із твердженням «Мене дратує, коли ніхто не захищає учнів, яких цькують» – 76% українських учнів.

Наскільки Ви погоджуєтеся з поданими нижче твердженнями?

Подібний розподіл характерний для референтних країн та країн ОЕСР (як і, до речі, для інших країн-учасниць PISA).

Відсотки учнів, які погоджуються та цілком погоджуються з наступними твердженнями по країнах:

РЕЗЮМЕ

В Україні та більшості референтних країн підлітки потерпають від цькування в закладах освіти. Кількість 15-річних учнів, які стають жертвами булінгу, у Словацькій Республіці, Естонії, Польщі та Молдові в середньому більша, ніж у країнах ОЕСР, а в Україні, Угорщині, Білорусі, Грузії – дещо менша.

В Україні та всіх референтних країнах хлопці частіше, ніж дівчата, повідомляли, що вони ставали жертвами цькування.

Частіше учні з низьким соціально-економічним статусом стають жертвами цькування, але ймовірність стати жертвою булінгу й в учнів із високим соціально-економічним статусом також досить висока.

Українські учні потерпають від булінгу незалежно від того, у якому типі закладу освіти вони навчаються чи в якій місцевості їхній заклад розташований.

Як в Україні, так і в інших референтних країнах учні, які відчують свою приналежність до закладу освіти, працюють у більш дисциплінованому, структурованому середовищі, менше стикаються з проявами негативної поведінки з боку своїх однолітків.

В Україні та референтних країнах учні, які потерпають від булінгу, мають значно нижчі результати із читання, ніж інші їхні ровесники. В Україні, Молдові, Польщі, Грузії, Словацькій Республіці та Угорщині різниця в балах PISA із читання становить більше 10 балів навіть після врахування соціально-економічного статусу учнівства.

У всіх референтних країнах, як і в Україні, більшість учнів негативно ставиться до проявів цькування в закладах освіти й вважає за необхідне ставати на захист тих учнів, яких ображають.

Автори:

Марія Мазорчук, методистка відділу досліджень та аналітики Українського центру оцінювання якості освіти

Тетяна Лісова, методистка відділу досліджень та аналітики Українського центру оцінювання якості освіти

Василь Терещенко, начальник відділу досліджень та аналітики Українського центру оцінювання якості освіти

Ганна Бичко, заступниця начальника відділу досліджень та аналітики Українського центру оцінювання якості освіти

Тетяна Вакуленко, заступниця директора Українського центру оцінювання якості освіти

За більш детальною інформацією звертайтеся до команди PISA Українського центру оцінювання якості освіти: pisa.ukraine@testportal.gov.ua

Із даними дослідження можна попрацювати тут: <https://www.oecd.org/pisa/data/>

Відвідайте сайти:

pisa.testportal.gov.ua

oecd.org/pisa

Читайте також:

Якою є освітня траєкторія учня до завершення ним навчання?

1

У середньому 30% 15-річних українських підлітків повідомили, що інші учні поширювали про них плітки, ігнорували їх або глузували з них; майже 20% учнів повідомили, що інші учні давали їм стусанів або штовхали їх, відбирали в них речі або псували їх і погрожували.

2

В Україні та в усіх референтних країнах хлопці частіше повідомляють про те, що стикаються з проявами булінгу

3

Підлітки з гіршими соціально-економічними передумовами частіше потерпали від цькування, ніж інші, але різниця не є істотною: жертвами булінгу з однаковою ймовірністю можуть бути як забезпечені, так і незабезпечені учні.

4

Цькування більше поширене серед 15-річних українських підлітків, які повідомили, що не відчувають своєї приналежності до закладу освіти, рідше переживають позитивні емоції, мають більш упереджене ставлення до співпраці, а також серед тих, хто навчається в закладі освіти з гіршим дисциплінарним кліматом.

5

Успішність за всіма галузями PISA (читання, математика, природничо-наукові дисципліни) краща в тих учнів, які не стикалися з випадками булінгу.

6

Середнє значення оцінки із читання в балах PISA тих учнів, які зазнали цькування, зменшується на 14 балів, а після врахування соціально-економічного статусу – на 12 балів.

7

Тип закладу освіти й місцевість, де розташований заклад, істотно не впливають на частотність проявів булінгу.

8

У середньому 80% українських учнів погодилися з тим, що цькування та залякування – це погано й що вони готові стати на захист тих, хто потерпає від булінгу.